

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărîrii de Guvern privind aprobarea Regulamentului de activitate a Comisiei de atestare și disciplină

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

În vederea realizării prevederilor Legii nr. 264 din 11 decembrie 2008 cu privire la statutul, autorizarea și organizarea activității de interpret și traducător în sectorul justiției, modificările căreia vor intrat în vigoare la data de 27.05.2016 și în contextul realizării obiectivelor Programului de activitate al Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” pentru anii 2011-2014 „Modernizarea statutului unor profesii juridice și conexe sistemului judiciar, precum experții judiciari, administratorii și lichidatorii judiciari, **traducătorii și interpreții autorizați.**”, Ministerul Justiției a elaborat proiectul Hotărîrii de Guvern privind aprobarea **Regulamentului de activitate a Comisiei de atestare și disciplină a interpreților și traducătorilor autorizați.**

Proiectul sus-menționat are drept scop instituirea cadrului normativ privind autorizarea, organizarea și supravegherea activității profesionale a traducătorilor și interpreților autorizați în vederea consolidării capacităților instituționale și asigurării dezvoltării profesionale a traducătorilor și interpreților, în conformitate cu Strategia de reformă a sectorului justiției, adoptată prin Legea nr. 231 din 25.11.201, dezvoltat ulterior în Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 6 din 16.02.2012.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Activitatea traducătorilor și interpreților din Republica Moldova la momentul de față este reglementată prin Legea 264/2008, (cu modificările în vigoare din 27.05.2016) precum și Regulamentul privind organizarea activității interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, de notari, avocați și de executorii judecătorești, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 459 din 5 august 2009 (în continuare – Regulamentul). În temeiul reglementărilor actuale, profesia de traducător și/sau interpret autorizat este una din profesiile conexe sistemului justiției, rolul căreia este contribuirea la efectuarea justiției, asigurarea accesului la justiție pentru toți cetățenii, oferirea serviciilor calitative instanțelor judecătorești, instituțiilor de stat și organelor de drept.

Avînd în vedere faptul că actualul cadru normativ nu stabilește clar că statutul juridic al traducătorilor este de liber profesionist, nu există prevederi referitoare la standardele de calitate a actelor perfectate de traducători sau a acțiunilor interpreților, reguli privind evidența activității traducător și interpreților, acestora le este dificil, uneori chiar imposibil să respecte prevederile legale ce țin de respectarea standardelor profesionale. De asemenea, Regulamentul conține prevederi care reglementează în special activitatea Comisiei de atestare și modul de organizare a examenului de atestare, și conține doar prevederi sumare referitoare la organizarea activității interpreților și traducătorilor care se limitează la reglementarea obligației de instruire continuă a acestora. Aprobarea regulamentului va asigura promovarea caracterului adecvat și calitativ al interpretării și traducerii, precum și a accesului eficient la aceste servicii.

Astfel, urmează a fi instituit un mecanism complex de reglementare a profesiei de traducător și interpret autorizat: pe de o parte legea stabilește un cadru general concret și expres care reglementează activitatea acestora, pe de altă parte cadrul conex intervine în vederea asigurării bunei funcționări a

activității, supravegherii comportamentului traducătorilor și/sau interpreților prin prisma regulilor deontologice și de etică profesională.

Proiectul Regulamentului a fost structurat în cinci capitole ce includ 46 de puncte, după cum urmează:

Capitolul I. Dispoziții Generale

Prezentul capitol stabilește modul de organizare a activității Comisiei de atestare și disciplină (în continuare Comisia) precum și informații cu privire la acordarea unei indemnizații, pentru membrii Comisiei, care nu sunt funcționari publici.

Capitolul II. Modul de selectare a membrilor Comisiei

Comisia de autorizare și disciplină reprezintă un organ colegial fără personalitate juridică, constituită de către Ministerul Justiției. Cu scopul de a fi asigurată transparența și obiectivitatea deciziilor cu privire la atestarea traducătorilor și interpreților autorizați, Comisia urmează să aibă în componența sa 5 membri titulari: un reprezentant a Ministerului Justiției, președintele Comisiei, doi profesori universitari, dintre care unul specializat în drept și unul în filologie, și doi reprezentanți ai asociațiilor profesionale ale traducătorilor și interpreților care au un stagiu în profesie de cel puțin 3 ani și o reputație ireproșabilă.

În capitolul dat se stabilește modul de selectare și componența Comisiei. La fel, în capitol se stabilește și modalitatea de selectare a Președintelui Comisiei și revocarea acestuia.

Prevederile sus-numite, au drept scop stabilirea unor criterii clare de selectare a membrilor Comisiei, precum și de desfășurare a activității acesteia. Comisia, fiind organul care va monitoriza legalitatea activității desfășurate de către interpreții și traducătorii autorizați, trebuie singură să se conducă de niște reguli transparente în activitatea sa.

Capitolul III. Organizarea și funcționarea Comisiei

În cadrul acestui capitol identificăm atribuțiile Președintelui privind activitatea sa în Comisie, atribuțiile Comisiei și a secretariatului, dar și prevederi ce se referă la lucrările Comisiei și hotărârile acesteia. La fel, se statuează asupra lucrărilor de secretariat a Comisiei, a procesului de votare și a modalității întocmirii actelor.

Capitolul IV. Particularitățile activității Comisiei în partea ce ține de eliberarea autorizației traducătorilor și interpreților.

Prezentul capitol stabilește atribuțiile Comisiei privind admiterea candidaților la examenul de autorizare a traducătorilor și interpreților, antrenarea specialiștilor, adoptarea hotărârilor privind aprobarea rezultatelor examenului de atestare, adoptarea hotărârilor privind suspendarea, retragerea și încetare autorizației de traducător și interpret. La fel, sunt expuse și atribuțiile secretariatului Comisiei, care este asigurat de către Ministerul Justiției.

Capitolul V. Particularitățile activității Comisiei în partea ce ține de activitatea disciplinară a traducătorilor și interpreților

Activitatea traducătorilor și interpreților este una de importanță socială și de un înalt grad de responsabilitate. Din aceste considerente, s-a considerat absolut necesar instituirea unui mecanism de supraveghere a activității acestora în vederea verificării corectitudinii, profesionalismului și legalității exercițiilor efectuate de traducător și interpret (atât respectarea normelor cu privire la disciplină cât și cu privire la deontologie).

În prezentul capitol, se stabilesc expres și modalitățile de examinare a unei abateri disciplinare și de aplicare a sancțiunilor disciplinare.

Comisia de autorizare și disciplină este abilitată să constate încălcarea obligațiilor profesionale ale traducătorilor și interpreților, precum și să aplice sancțiuni disciplinare acestora în condițiile legii. Această prerogativă corespunde rolului general al Comisiei de a monitoriza desfășurarea activității de traducător și interpret autorizat.

Traducătorul sau interpretul, împotriva căruia a fost pornită procedura disciplinară și solicitantul aplicării măsurii disciplinare vor fi informați despre data și locul examinării cazului, pentru a se asigura prezența acestora. Este garantat principiul transparenței și drepturilor egale ambelor părți de a participa și prezenta argumente cu referire la o anumită încălcare. Comisia de autorizare și disciplină asigură accesul traducătorului sau interpretului și a reprezentantului acestuia la toate documentele cazului supus examinării. Cazul se va examina numai cu participarea traducătorului sau interpretului supus procedurii disciplinare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, când acesta se află în imposibilitate de a se prezenta la ședință.

Considerăm binevenită elaborarea și adoptarea proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului de activitate a Comisiei de atestare și disciplină a interpreților și traducătorilor autorizați, întrucât prin acesta se instituie premisa legală pentru asigurarea și garantarea profesionalismului și responsabilității persoanelor admise în profesia de traducător sau interpret.

Reieșind din cele expuse, menționăm că calificarea și buna pregătire a traducătorilor sau interpreților vor duce la sporirea încrederii cetățenilor față de actul justiției, dat fiind faptul că ei vor fi personal responsabili pentru consecințele acțiunilor întreprinse.

Fundamentarea economico-financiară

Prin aprobarea proiectului Hotărârii de Guvern privind aprobarea Regulamentului de activitate a Comisiei de atestare și disciplină, se presupun anumite cheltuieli financiare, și anume - o taxă de participare, echivalentă cu a zecea parte din salariu mediu pe economie realizat în anul precedent celui de gestiune, achitată membrilor Comisiei, care nu sunt funcționari publici. Indemnizația va fi achitată din contul, și în limita alocațiilor aprobate Ministerului Justiției, prin Legea bugetară anuală.

Impactul proiectului

Proiectul va avea un impact semnificativ pentru modernizarea profesiei de traducător și interpret autorizat, precum și va institui premisa legală pentru asigurarea și garantarea profesionalismului și responsabilității persoanelor admise în profesia de traducător și interpret autorizat.

Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Drept urmare a adoptării prezentului proiect nu va fi necesară modificarea și completarea altor acte legislative și normative.

Avizarea și consultarea proiectului

Proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md și a fost expeditat spre coordonare atât societății civile, cât și instituțiilor interesate.

Viceministru

Nicolae EȘANU